

17.05.24

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**17 Mayıs 2024
Cuma**

17.05.24

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

17 Mayıs 2024 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Cezanın Kaldırılması ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 8459, 8460, 8461, 8462, 8463, 8464, 8465, 8466, 8467, 8468, 8469, 8470, 8471, 8472)

ATAMA KARARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atama Hakkında Karar (Karar: 2024/120)

GENELGE

— Tasarruf Tedbirleri ile İlgili 2024/7 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2024/6)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/16)

YARGI BÖLÜMÜ

DANIŞTAY KARARI

— Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı (E: 2023/9, K: 2024/3)

Kurban bayramı yaklaşıkça etiketler değişiyor! Kırmızı et fiyatları sert düştü

Kurban bayramına az bir süre kala kırmızı et fiyatları düştü. İşte Ege, Akdeniz, Marmara, İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz bölgesi güncel kırmızı et fiyatları.

Ulusal kırmızı et konseyi kırmızı et fiyatlarını açıkladı. Geçtiğimiz haftaya göre Marmara ve Ege bölgesinde dana eti fiyatlarında düşüş yaşandı. Kurban bayramına az bir süre kala fiyatların biraz daha düşmesi bekleniyor. Geçtiğimiz ay Marmara bölgesinde dana etinin kilogramı 356.00 TL'den satılırken, bu hafta 350.60 TL'ye geriledi. İşte Ege, Akdeniz, Marmara, İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz bölgesi güncel kırmızı et fiyatları.

KIRMIZI ET FİYATLARI DÜŐÜŐE GEÇTİ

İşte UKON tarafından duyurulan güncel kırmızı et fiyatları:

Ege Bölgesi

351.00

410.00

17.05.24

Akdeniz Bölgesi

349.60

380.00

Marmara Bölgesi

350.60

415.00

İç Anadolu Bölgesi

345.40

402.00

Doğu Anadolu Bölgesi

350.00

375.00

Güneydoğu Anadolu Bölgesi

335.80

370.00

Karadeniz Bölgesi

353.00

394.00

Ortalama

347.91

392.29

Konya Ovası'nda yağmur bereketi: Hububat üreticisi umutlu

Türkiye'nin buğday üretiminin yüzde 10'unun gerçekleştirildiği Konya'da kurak geçen mart-nisan ayının ardından mayısın ilk haftası düşen yağışlar, çiçeklenme ve tozlaşma kapasitesini yükselterek çiftçileri umutlandırdı.

Türkiye'nin buğday üretiminin yüzde 10'unun gerçekleştirildiği Konya'da mayısın ilk haftası düşen yağışlar, kurak geçen mart-nisan döneminde susuz kalan bitkilerin gelişimine olumlu katkı sağladı, bitkilerde çiçeklenme ve tozlaşma kapasitesinin yükselmesi çiftçiyi mutlu etti.

Ziraat Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Burak Kırkgöz, AA muhabirine, Türkiye'nin tahıl ambarı Konya'da ekim ayından sonraki yağış azlığı ve kuraklık nedeniyle sezona sıkıntılı girdiğini söyledi.

Geçen yıl da yağışların uzun yıllar ortalamasının altında kaldığını belirten Kırkgöz, bu yıl nisan ayının kurak gitmesinin bitkiyi strese soktuğunu ifade etti.

Kırkgöz, mayısın ilk haftası düşen yağışların hububata can suyu olduğunu dile getirerek, "Bu yağışlar düşmeseydi kıraç arazilerde hububat alamayacak durumda kalırdık. Kıraç arazilerde hasat gerçekleşecek gibi görünüyor. Bundan sonraki süreçte inşallah yağış devam eder. Hububatta çiçeklenme ve tozlaşma döneminde

17.05.24

dane suyuna (son su) ihtiyacımız var. Özellikle kıraç alanlarda tanelerin gelişmesinde etkili olacak." diye konuştu.

Son bir haftada Konya Ovası'na metrekareye ortalama 30 kilogramın üzerinde yağış düştüğünü belirten Kırkgöz, yağışların çiftçinin yüzünü güldürdüğünü anlattı.

Kırkgöz, yağışların devam etmesinin sulu alanlarda bazı sıkıntılar doğurabileceğine dikkati çekerek, şunları aktardı:

"Öte yandan devam edecek yağışların sarı pas ve mantar hastalıklarını gündeme getireceğini gösteriyor. Çiftçilerimizin tarlalarını ziraat mühendisleriyle kontrol etmeleri gerekiyor. Hastalık bulaştıktan sonra zirai müdahalenin anlamı kalmıyor. Hastalık başlangıcında ilaçlamanın yapılması gerekiyor. Bu müdahale koruma amaçlı olduğu için hastalık görülmeden de yapılmalıdır."

Hububatta ekim alanı arttı

Konya Ovası'nda hububat ekili arazinin geçen yıla göre yüzde 5 arttığını belirten Kırkgöz, şunları kaydetti:

"Konya'da 1 milyon 21 bin hektar alanda hububat ekimi var. Rekolte de kısmen bir düşüş bekleniyor. Bu ciddi rakamları bulmayacak gibi görünüyor. Bundan sonraki yağışlar çok etkili. Dengeli ve afete dönmeyen yağışlarla muhtemelen rekoltemiz 2 milyon tonun biraz üzerinde gerçekleşir. Buğday üretimi geçen yıl 2 milyon 240 bin ton civarında oldu. Türkiye'nin buğday üretimi geçen yıl 21,5 milyon tona ulaşmıştı."

Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ise İç Anadolu Bölgesi'nde geçen yıla göre yağışta yüzde 15 artış yaşandığını söyledi.

Yağışların çiftçileri sevindirmesine karşın ekinlerde sarı pas hastalığı ve anaç süne riskini artıracaklarını belirten Çevik, gerekli müdahalelerin yapılmaması durumunda verim kaybı yaşanacağını altını çizdi.

Tarım ÜFE Nisan'da yıllık yüzde 60,77 arttı

Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım ÜFE) nisanda bir önceki aya göre yüzde 2,71, geçen yılın aynı ayına oranla yüzde 60,77 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerini açıkladı.

Buna göre, söz konusu endekste nisanda bir önceki aya kıyasla yüzde 2,71, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 20,68, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 60,77 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 60,69 artış gerçekleşti.

Sektörlerde bir önceki aya göre değişime bakıldığında, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 2,67, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 4,43, balık ve diğer balıkçılık ürünleri, su ürünleri, balıkçılık için destekleyici hizmetlerde yüzde 1,65 yükseliş kaydedildi.

17.05.24

Ana gruplarda bir önceki aya göre tek yıllık (uzun ömürlü olmayan) bitkisel ürünlerde yüzde 2,27 azalış olurken, çok yıllık (uzun ömürlü) bitkisel ürünlerde yüzde 11,79, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 4,58 artış görüldü.

Yıllık Tarım ÜFE'ye göre 8 alt grup daha düşük, 5 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

Yıllık bazda en az artan grup yüzde 23,52 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu. Yıllık artışın az olduğu diğer alt gruplar ise yüzde 30,18 ile turunçgiller, yüzde 37,51 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar olarak sıralandı. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar yüzde 166,06 ile yağlı meyveler, yüzde 114,45 ile tropikal ve subtropikal meyveler olarak belirlendi.

Aylık Tarım ÜFE'ye göre 5 alt grup daha düşük, 8 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

Bir önceki aya göre en fazla düşüş gösteren grup eksi yüzde 9,03 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu. Aylık yükselişin düşük olduğu diğer alt grup ise eksi yüzde 7,9 ile sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular olarak kayıtlara geçti. Söz konusu dönemde en az artış gösteren grup yüzde 0,42 ile diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler olarak tespit edildi.

Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar yüzde 58,57 ile turunçgiller, yüzde 8,9 tropikal ve subtropikal meyveler olarak kaydedildi.

Kamuda tasarruf genelgesinde Togg ayrıntısı

Kamuda taşıt alımıyla ilgili kısıtlama getiren karar Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kararla kamuya kullanımdaki araçların tasfiyesi şartıyla Togg marka elektrikli araçlar satın alınabilecek. Diğer araçların alımına ise yasak getirildi.

Genelgeyle ilgili mevzuatta belirtilen makam ve hizmetler haricinde, hibe dahil her ne şekilde olursa olsun yabancı menşeli taşıt kullanamayacak. Yabancı menşeli taşıtlarda ise en az yüzde 40 yerli katkı payı şartı aranacak.

Tasarruf genelgesiyle daha önce kamuoyuna duyurulduğu şekliyle kamu kurumlarına 3 yıl süreyle yeni taşıt alınamayacak.

Savunma ve güvenlik hizmetleri için ihtiyaç duyulan taşıtlarla ambulans, itfaiye araçları acil ve zorunlu hallerle sınırlı olmak üzere bu yasaktan istisna olacak.

İhtiyaç fazlası olan taşıtlar ise tasfiye edilmek veya ihtiyacı olan kamu kurumlarına devredilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bildirilecek.

TOGG dışında taşıt alımı yasak

Genelgeyle birlikte kamu taşıtlarının yerli ve milli elektrikli taşıtlara dönüştürülmesi amacıyla; kullanımdaki taşıtların tasfiye edilmesi şartıyla elektrikli araç (TOGG) satın alınabilecek.

17.05.24

Belediye başkanları sadece işe gidip gelirken makam aracı kullanabilecek

Çeşitli kamu görevlileri yanı sıra belediye başkanları, belediye genel sekreterleri ile genel müdürlerin makam aracı kullanımına da sınırlama getirildi. Buna göre bu görevdekiler makam araçlarını, evleriyle görev yerleri arasında sabah gidiş gelişlerde, binek veya station tipi taşıtlardan yararlanabilecekler.

Hizmet aracı olarak kullanılan taşıtlar, resmi hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla aynı kurumun birimleri arasında ayırım yapılmaksızın ve mümkün olduğu ölçüde güzergah birleştirmesi yapılarak kullanılacak.

1600 cc altındaki taşıtlar tercih edilecek

Genelge kapsamında satın alınmasına izin verilen taşıtlar, kullanım süresi ve maliyet analizleri dikkate alınarak, en ekonomik yöntemle temin edilecek. Hizmet aracı olarak kullanılacak taşıtlarda baz veya standart donanımlı, yerli ve elektrikli, binek ve station wagon cinsi taşıtlarda 1600 cc ve altındakiler tercih edilecek.

Taşıtların verimli kullanımı plaka bazında takip edilecek ve düzenli olarak kayıt altına alınacak.

KKM'de çözüme devam ediyor

Kurda istikrarlı seyir sonrası kur korumalı mevduatlardaki çözümlenin hızlanmaya başladığı görüldü.

Bir süredir platoya oturan kur korumalı mevduatlarda son iki haftadır hızlı çözüme dikkat çekiyor.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, kur korumalı mevduatlar 10 Mayıs haftasında 36,4 milyar TL düşüş kaydetti. Kur korumalı mevduat toplamı 2,2 trilyon TL'nin altına gelmiş oldu.

Bu düşüşle birlikte KKM'de yaklaşık üç ayın en hızlı düşüşü kaydedildi.

Son sekiz ayda Türk lirası mevduat payının yaklaşık yüzde 32'den yüzde 44'e yükselirken, KKM'nin payı da yüzde 26'dan yüzde 14'e geriledi.

Kur korumalı mevduatlarda rekor seviye 3,4 trilyon TL olmuştu.

Dünya Bankası ve Türkiye arasında 1 milyar dolarlık imza

Dünya Bankası ve Türkiye, yenilenebilir enerji kullanımını artırma çabalarını destekleyecek 1 milyar dolarlık program için anlaşma imzaladı.

Dünya Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, söz konusu programın, Ulusal Enerji Planını destekleme hedefi doğrultusunda Türkiye'nin dağıtık güneş enerjisi piyasasının kurulması ve genişletilmesine ve bir batarya depolama programının pilot uygulamasının gerçekleştirilmesine yardımcı olması bekleniyor. Açıklamada, hükümetin 2022 itibarıyla 9,5 gigavat olan güneş enerjisi kurulu gücünü 2035'e kadar 52,9 gigavata çıkarmayı hedeflediği belirtilerek, batarya depolama kapasitesi için hedefin 7,5 gigavat olduğu anımsatıldı.

Yenilenebilir enerji kullanımını artırma çabaları doğrultusunda desteklenecek 1 milyar dolarlık program Türkiye'nin önde gelen kamu ve özel sektör kalkınma bankaları tarafından uygulanacak.

Buna göre, kamuya ait Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB) ve özel sektöre ait Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) paralel şekilde çalışarak Türkiye'nin dağıtık enerji piyasasını iki aşama halinde geliştirecek.

Açıklamaya göre, ilk olarak, ticari ve sınai müşteriler için çatı üzeri ve zemine monte edilen güneş enerjisi sistemlerini geliştiren özel sektör yatırımcılarına doğrudan finansman sağlanacak. İkinci olarak, güneş enerjisi yatırımcılarına benzer krediler sağlamaları için yerel ticari bankaları veya kiralama şirketlerini desteklenecek.

17.05.24

Program böylece dağıtık güneş enerjisinin kullanımının artırılması için giderek daha fazla çeşitlenen finansman kaynakları piyasası geliştirecek.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, "Türkiye son zamanlarda enerji dönüşümü ile ilgili olarak gelişmekte olan piyasa ekonomileri arasında görülen en iddialı programlardan birine imza attı. Dünya Bankası, 2035'e kadar yenilenebilir enerjiyi iki katına çıkarma yönündeki bu kararlılığı olumlu karşılamakta ve bugün imzaladığımız gibi projelerle enerji güvenliğini sağlama, tüketiciler için enerji maliyetlerini düşürme ve iklim değişikliğiyle mücadele çabalarında ülkeye eşlik etmekten mutluluk duymaktadır." değerlendirmesinde bulundu.

Dünya Bankasının programdan sorumlu Baş Enerji Uzmanı Manuel Berlengiero da, "Proje artan elektrik talebini karşılamanın yanında, dağıtık güneş enerjisi ve depolama çözümleri için özel yatırımları çekebilecek ve sonuçta daha az kamu desteği veya imtiyazlı destek ile işleyebilecek olgunlaşmış bir piyasaya geçiş için gerekli temelleri oluşturarak piyasa gelişiminin bir sonraki aşamasını hızlandıracaktır." ifadelerini kullandı.

Dünya Bankası finansmanı, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasından (IBRD) sağlanacak 600 milyon avroluk (yaklaşık 657 milyon dolar) kredi ve Temiz Teknoloji Fonu'ndan (CTF) sağlanacak 30 milyon dolarlık kredinin yanında, Dünya Bankası'nın Enerji Sektörü Yönetim Yardım Programından (ESMAP) sağlanacak 3 milyon dolar tutarında hibe finansmanından oluşacak. Programın ayrıca 259 milyon dolar tutarında özel sermayeyi de harekete geçirmesi bekleniyor.

Tasarruf Tedbirleri Genelgesi Resmi Gazete'de yayınlandı

Son dakika gelişmesi... Geçen günlerde ayrıntıları açıklanan kamuda tasarruf tedbirleri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kamuda tasarruf dönemi başladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, geçtiğimiz günlerde tasarruf paketinin ayrıntılarını açıklamıştı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla tasarruf tedbirleri Resmi Gazete'de yayımlandı.

Tasarruf tedbirleri paketinde kamuda şu maddeler uygulanacak:

Savunma ve güvenlik hizmetleri hariç, kamu kurumları, toplu taşıma olan yerlerde personel servisi hizmetini sonlandıracak.

Hizmet alımı yoluyla sağlanan personel servisi hizmeti ise sözleşme süresi bitene kadar devam edecek.

Kamu taşıtları yerli ve elektrikli taşıtlara dönüştürülecek. Bu amaçla mevcut araçların tasfiye edilmesi şartıyla elektrikli taşıt satın alınabilecek.

Kamu kurumlarının mevcut kiralık araçları, sözleşme süresi bitince izin alınmadan yeniden kiralanmayacak.

17.05.24

Vakıf, dernek, sandık, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait taşıtlar, kamu kurumlarınca izin alınmadan hiçbir şekilde kullanılmayacak.

Bakanlıklarda en fazla 3 araç makam hizmetlerinde kullanılabilir.

Cep telefonu hakkı sadece Cumhurbaşkanı yardımcısı, bakanlar, yüksek yargı organı başkanları, valiler, belediye başkanları ve üst yöneticilerde olacak.

Kamu kurumları, faaliyetleriyle doğrudan ilgili tanıtımlar hariç basın yayın organlarına ilan ve reklam veremeyecek.

Kamu personeli, zorunlu haller dışında fazla mesai ve nöbet ücreti alacak şekilde çalıştırılmayacak.

Yıllık ücretli izin süreleri ilgili yıl içinde kullanılacak. Geçmişte kazanılmış, birikmiş izinler 3 yıl içinde kullanılacak.

Memurlara toplu sözleşme gereği yapılacak giyecek yardımı, aynı olarak gerçekleştirilecek. Kıyafet desteği için çek, kupon gibi araçlar kullanılmayacak. Nakdi ödeme yapılmayacak.

Memurların hava yolu seyahatinde kazandığı uçuş milleri kamu kurumları tarafından kullanılacak.

Bugün itibarıyla sözleşmesi imzalanmamış tüm mal ve hizmet alımlarıyla yapım ihaleleri gözden geçirilecek. Genelge hükümlerine uygun olmayan ihaleler iptal edilecek.

Genelgeden önce başlamış iş ve işlemler için 3 ay içinde yeniden izin alınacak.

Bakan açıkladı: Çinli BYD ve Chery, Türkiye'ye yatırımın eşliğinde

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Çinli iki elektrikli araç üreticisinin Türkiye'de yatırım yapmaları için yapılan görüşmelerin ileri aşamada olduğunu duyurdu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Çinli elektrikli otomobil üreticileri BYD ve Chery'nin Türkiye'de yatırım yapmaları konusunda ileri düzeyde görüşmeler yaptıklarını söyledi.

Bakan Kacır, Bloomberg'e yaptığı açıklamada yatırımlarla ilgili somut gelişmenin ne zaman beklendiği sorusuna "Biz artık kısa zaman içinde tamamlanmasını arzu ediyoruz" yanıtını verirken, "Bu yaz olur mu?" sorusuna da "Ümidimiz o yönde. Biz şu anda ikisiyle de mesafe kat ettik. Ama tabii bunlar sonuçta bütün süreçleri değerlendiriyorlar. Bizimle birlikte farklı alternatifleri de değerlendiriyorlar" cevabını verdi.

Çinli otomotiv şirketlerine Türkiye'yi cazip kılan en önemli unsurlardan biri de Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne üyeliği. "Çin markaları özellikle Avrupa pazarında büyümek istiyorlar" diyen Kacır, Gümrük Birliği üyeliğinin yanı sıra Türkiye'nin otomotiv endüstrisinde sahip olduğu altyapının da önem taşıdığına dikkat çekti.

"Dört farklı Çin markasıyla görüşmeler sürüyor"

Kacı, "Biz de halihazırda dört farklı Çin markasıyla Türkiye'de üretim için görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Bunlardan ikisiyle görüşmelerin son aşamasına kadar geldik" diye konuştu.

Bakan Kacı'nın işaret ettiği 4 firma

Kacı, şirketlerle yatırım yeri ve sıfırdan yatırım konusunda teşvik planları üzerinde çalışmaların da devam ettiğini anlattı. Kacı'nın işaret ettiği dört firma arasında BYD ve Chery'nin yanı sıra MG ve Great Wall Motor da yer alıyor.

"Batı Avrupa yatırımları Türkiye'ye alternatif değil"

"İleri düzey görüşmelere geçilen" iki firmadan Chery, İspanya'da üretim merkezi kuruyor. Kacı, Çinlilerin Avrupa'da yatırım planlarına ilişkin soruyu yanıtlarken "Ben şunu ifade edeyim sadece, onlar Türkiye'ye alternatif değil. Yani Batı Avrupa'da yapılmış olan ya da yapılacak olan yatırımlar Türkiye'nin alternatifi değil" ifadelerini kullandı.

Kacı, "Biz bunu hem Türkiye hem Çin için bir fırsat olarak görüyoruz. Bu söylediğiniz ve daha önce açıklanmış olan Batı Avrupa'da bazı yatırım ve üretim planları Türkiye'ye alternatif değil. Bu da benim değil, onların görüşü." değerlendirmesini yaptı.

Yatırımın yeri belli mi?

Kacı, gelen şirketin batarya yatırımı konusunda da adım atabileceğini anlatırken, yatırımın yeri konusunda "Ben lokasyon ile ilgili bir şey söylemek istemiyorum. Ama BYD kendi bataryalarını üreten bir firma. Biz görüştüğümüz bütün elektrikli araç üreticilerine batarya yatırımını da Türkiye'ye getirmeleri durumunda bunun için de çok ayrıcalıklı imkanlar sunacağımızı zaten ifade ediyoruz." dedi.

Araç üreticilerinin üretim yerine yakın bir lokasyondan batarya temin etmek istediklerine işaret eden Kacı, "Ümidimiz elektrikli araç yatırımı gerçekleşirse bununla birlikte batarya yatırımlarının da önünün açılması. Ama öndeki konu elektrikli araç" ifadesini kullandı.

Togg'un Çin şirketi olan Farasis ile batarya üretimi konusunda bir ortaklığı olduğunu, bunun önümüzdeki dönemde yatırıma dönüşeceğini anlatan Kacı, "Ama bu süreç önümüzdeki dönemde farklı işbirliklerine vesile olur mu? Bunu zaman gösterecek. Dolayısıyla şu anda bunları ifade etmek için erken ama Togg milli marka olarak yoluna devam edecek. Bunu ifade edelim. Yani burada bir kafa karışıklığı olmasın" değerlendirmesini yaptı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da TOBB Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada "Togg'un ne kadar stratejik bir hamle olduğu bugün daha iyi anlaşılıyor. Uzun yıllar sonra bu defa treni ve trendi kaçırmadık" dedi.

17.05.24

Tarımın başladığı topraklar; Çayönü Tepesi

Ali Ekber YILDIRIM

17 Mayıs 2024 Cuma

Bu sıralar sabahın dördünde uyanıp yola çıkmak benim için sıradan hale geldi. Bazı dostlar “yorucu olmuyor mu? bazıları da “seyahatlerinizi sosyal medyadan takip ederken yoruluyoruz siz yorulmuyor musunuz?” diye soruyor. Gittiğiniz yol, bulduğunuz insanlar ve yerleri severseniz hiç bir yolculuk yorucu olmaz. Aksine, mutluluk ve enerji verir.

17.05.24

Salı günü yine sabahın dördünde yola çıkıp Diyarbakır'a gittim. Eve döndüğümde gece saat üçtü. Görünüşte 23 saatlik bir yolculuk olsa da aslında 12 bin yıl öncesine gidip geldim.

Türkiye İş Bankası 100.yıl etkinlikleri kapsamında 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'nde Diyarbakır'da çok önemli bir etkinlik gerçekleştirdi. Dünya Çiftçiler Günü'nde Diyarbakır' da çiftçilerle buluştuk. Etkinlikle ilgili haber dün Ekonomi gazetesinde yayınlandı.

Etkinlikten sonra akşam uçağına 8-9 saat zamanım olunca Diyarbakır'a yaklaşık 50 kilometre uzaklıktaki Ergani'ye gitmeye karar verdim. Tarımın başladığı, dünyada yerleşik hayatın başladığı birkaç yerden birisi olarak bilinen Çayönü Tepesi ile Hilar Kayalıkları'nı görmek istedim. Okurumuz Recep Uludağ, Ekonomi gazetemizin Diyarbakır Temsilcisi Mahir Solmaz ve Şanlıurfa Temsilcimiz Mehmet Nabi Batuk ile Ergani'ye oradan da 6 kilometre uzaklıktaki Hilar Kaya Mezarları ve Çayönü Tepesi'ne gittik.

Halet Çambel ile çalışmalar başladı

Ayak bastığınız topraklarda 12 bin yıl önce insanların yaşadığını ve sizin gibi orada dolaştığını, üretim yaptığını, ilk bitki ve hayvanları evcilleştirdiğini bilmek müthiş bir duygu.

Çayönü Tepesi'nden Ergani Ovası'ndaki buğday tarlalarına bakarken, buğdayın, mercimeğin, nohudun, ketenin, domuz ve küçükbaş hayvanların ilk kez burada evcilleştirildiğini bilmek ve avlayıcı toplayıcılıktan üretime geçişi düşünmek insana anlatılması zor duygular yaşatıyor. Çayönü Tepesi'nin diğer ilk yerleşim yerlerinden farkı, burada yaşayanların yerleşik hayatla birlikte üretime geçmiş olmaları. Ayrıca metalürji tarihi Çayönü ile başlıyor.

Çayönü Tepesi ile ilgili ilk çalışmalar dünyaca tanınan arkeologumuz Prof. Dr. Halet Çambel ile Robert J. Braidwood tarafından İstanbul ve Chicago Üniversiteleri'nin Güneydoğu Anadolu Tarihöncesi Araştırmaları Karma Projesi ile başlar. 1963 yılında Çayönü Tepesi'nin yüzey araştırması tamamlanır. Kazılar 1964 yılında Halet Çambel, Linda ve Robert J. Braidwood eş başkanlığında başlar. Sonraki yıllarda zaman zaman kesintiye uğrasa da günümüze kadar kazılar devam ediyor.

Çayönü Tepesi'nin tarım için önemi nedir?

Çayönü Tepesi ile ilgili çok sayıda makale, yazı, haber okudum. Uzun yıllar Çayönü Tepesi Kazı Başkanlığı yapan Prof. Dr. Aslı Erim Özdoğan ile yapılmış söyleşileri, programları izledim. Batuhan Sarıca'nın "Mezopotamya Söyleşileri" adıyla yayınlanan röportajında "O dönemin flora ve faunasına dair neler biliyorsunuz? Hangi bitki ve hayvanlar evcilleştirilmişti?" sorusuna Prof. Dr. Aslı Erim Özdoğan şu yanıtı veriyor:

“Domuz ilk evcilleştirilen hayvan. Sığırın evcilleştirme süreci de izlenebiliyor. Koyun-keçi evcilleştirme denemeleri de var ama hücre planlı yapılar evresinin sonlarına doğru başka bir yerden tam evcilleştirilmiş koyun ve keçi getirilmiş. Ergani Ovası, günümüzdeki doğal bitki örtüsü açısından Irano-Turanian alt bölgesi içinde değerlendirilir. Halbuki bulgulara göre Ergani Ovası'nın M.Ö. 10.000-7500 yılları arasındaki görünümü çok farklıdır. Çayönü'nün bitki kalıntıları, bugün otsu bitkiler dışında, bitki örtüsü açısından kıraç Ergani ovası ve çevresinin bu dönemde seyrek meşe-ardıç ağaç topluluklarıyla kaplı; kireçtaşı kayalıkların ise bozkır görünümünde; daha güneyde ise aralarda badem ve fıstık ağaçlıklarının yetiştiği bozkırlar uzanmakta. Çevre nohut, mercimek ve fiğ gibi baklagiller, Emmer ve Einkorn gibi daha çok otsu görünümlü tahıllar ve diğer otlar açısından zengin. Ayrıca şu andaki verilere göre M.Ö. 3000'in başlarına kadar ovanın ortalarından akan ve yerleşmeyi sürekli taşkınlarıyla tehdit eden derin akarsuyun çevresinde saz, kamış, keten gibi bitkilerin yetiştiği bataklık alanları mevcuttu. Akarsu kunduz, su samuru gibi hayvanlara, olasılıkla birçok balık çeşidi ile tatlı su yumuşakça ve çift kabuklulara ev sahipliği yapıyordu. Dişbudak gibi suyu seven ağaçların varlığı da ovanın o dönemlerde suyu bol bir ova olduğunu gösteriyor. Bu farklı çevresel ortamlardaki hayvan toplulukları da oldukça çeşitlidir.

Kazılarda yaban domuzu, yabani sığır, yabani koyun, yabani keçi, kızıl geyik, karaca, ceylan, at, eşek, kahverengi ayı, kızıl tilki, sansar, gelincik, porsuk, tavşan, kirpi, yaban kedisi, Anadolu parsı ile çeşitli kuşlara ait kalıntılara rastlandı. Günümüzde Hilar Kayalıkları ve çevresinde kızıl tilki, sansar, gelincik, tavşan, kirpi ve çeşitli kuşlarla sık sık karşılaşılıyor. Tepede tabakaları tahrip eden bir tilkimiz de var, kendisiyle pek sık karşılaşmazsak da...

Pişirme teknikleri nasıldı?

Bitkilerin bir kısmı çiğ tüketiliyordu olasılıkla. Baklagilleri ve tahılları bazalt öğütme taşlarında öğüttükleri veya havanla döverek kırdıklarını söyleyebiliriz. Elde ettikleri unu ne şekilde tükettikleriyle ilgili elimizde bir veri yok maalesef. Belki hamur yapıp bazalt bir taşın üzerinde pişirmiş olabilirler ama bu sadece bir varsayım. Av hayvanlarını olasılıkla ortada yanan bir ateşin üzerinde çevirerek pişiriyorlardı. Şiş kebab yapıyorlar mıydı bilemeyiz. Neden olmasın? Et ve balıkları tütsülediklerini veya kuruttuklarını öne sürebiliriz.

Bölgede yaşanan çevre felaketleri nelerdi, bunları nereden anlıyoruz?

Öncelikle ovanın ortasındaki akarsuyun olasılıkla ilkbaharda sık sık yol açtığı seller var. Bu sellerin kuvveti ve etki alanı dönem dönem değişebiliyor. Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem'deki ızgara planlı / radyal planlı yapıların icadını bu sellere borçluyuz. Hücre planlı evrenin başlarında şiddetli bir sel/taşkın söz konusu. Yerleşmenin kuzeyini yaklaşık 50 cm kalınlığında bir aluvyal dolguyla kaplayarak tamamen gömmüş. Bunun neticesinde yerleşme belli alana sıkışmak zorunda kalmış. Terrazo

yapısının bilinçli tahrip edilmesi de olasılıkla bu döneme ait. Terrazo ve hemen 1.50-2 m doğusundaki Özel yapıyı korumak için bir teras duvarı örülmüş. Ayrıca Hücre Planlı evrenin sonunda Geniş Odalı Yapılar evresinin başlarında yakılarak gömülmüş hücre planlı yapıların duvarlarında aks kaymaları bir veya birkaç depreme işaret ediyor. Anladığımız kadarıyla bu arka arkaya gelen felaketler Çanak Çömleksiz Neolitik topluluk üzerinde gerçek bir travma etkisi yaratmış. Geniş Odalı Yapılar evresinde de sel izleri mevcut. Yapılar daha basit mimari teknikte yapıldığından deprem olup olmadığını bilmiyoruz. Sel olayları Çanak Çömlekli Neolitik Dönem’de de süregelmiş. Ama esas büyük felaket M.Ö. 2800 yıllarında İlk Tunç Çağ’ın ilk yarısında (İTÇ I-II) gerçekleşmiş. Çanak Çömleksiz Neolitik höyüğün kuzeydoğu yamacı İlk Tunç Çağ I-II’de mezarlık olarak kullanılmış durumda. Ayrıca kuzey yamaca oturtulmuş olasılıkla son Kalkolitik döneme M.Ö. 4000’lerin sonu) ait taş duvarlı bir yapı en az üç kere ciddi anlamda deprem geçirmiş. Bu yapıyı gömen ve mezarlık alanını tamamen örten homojen, sert, yağlı, siyaha yakın koyu kahverengi kurşuni dolgu, coğrafyacı ekip elemanlarımızın gözlemlerine göre bir bataklık veya derin bir akarsu yatağının en dip dolgularıdır ve olasılıkla bir veya birkaç depremin etkisiyle dolgular tepelyi kaplayacak şekilde güneye doğru kütle halinde akmıştır. Bu dolgu, anlaşıldığı kadarıyla ovanın bütün güneyini kaplamıştır. Bugün kazıda saptadığımız bu sözünü ettiğimiz dolgu çevremizdeki tarlalarda da var.”

Kazı çalışmaları yeniden başlayacak

Hilar Kaya Mezarları’nı gezdikten sonra Çayönü Tepesi’ne gitmeden önce Hilar Köy Muhtarı Tarık Arslan, köy sakinlerinden Ahmet Yorulmaz ve gençlerle çaylarımızı içerken bir yandan sohbet uzadı. Sohbeti gelen telefon böldü. Köy muhtarı telefonu kapattıktan sonra Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürü Mehmet Sabahattin Genç ve Çayönü Tepesi kazı başkanlığına yeni atanan Savaş Sarıaltun’un geleceğini söyledi. Çayönü Tepesi’ni İl Kültür ve Turizm Müdürü, yeni kazı başkanı ve Diyarbakır Müze Müdürü Müjdat Gizligöl ile birlikte gezdik.

Kültür ve Turizm Bakanlığı kazı çalışmalarını yeniden başlatarak Çayönü Tepesi’nin Göbeklitepe gibi turizmin önemli rotalarından birisi olması hedefleniyor. Bunun için kaynağa ihtiyaç var.

Göbeklitepe mi, Çayönü Tepesi mi?

Ergani’de, Hilar Köyü’nde konuştuğumuz birçok kişi Göbeklitepe’nin çok önemli olduğunu, Çayönü Tepesi’nin de aynı öneme sahip olmasına hatta daha da önemli olmasına rağmen gereken değerin verilmediğini söyledi. İşin içinde siyaset olduğunu söyleyen de oldu, kaynak yetersizliği olduğunu söyleyen de. Gerçek olan şu ki, Göbeklitepe’nin bu kadar öne çıkmasında Doğu Grubu’nun büyük rolü var. Doğu Grubu’nun buradaki kazı ve çalışmalara sponsor olması Göbeklitepe’yi hem yurtiçinde hem dışarıda öne çıkardı. Çayönü için de böyle güçlü bir sponsora ihtiyaç var.

17.05.24

Türkiye İş Bankası 100. Yılında tarım konusunda çok önemli çalışmalar yapıyor. Bu çalışmalarını tarımın ilk başladığı yerlerden birisi olan Çayönü Tepesi kazılarına destek olarak taçlandırabilir. Hem tarıma, hem bölgeye hem de insanlığa büyük hizmet vermiş olur.

Özetle, tarımın başladığı topraklarda olmak, 12 bin yıl önceki atalarımızın yaşadığı Çayönü Tepesi'nde gezmek insana anlatılması zor duygular yaşıyor. Herkesin bu duyguyu yaşamasını dilerim.

Dolar yıl sonunda kaç lira olur?

Alaattin AKTAŞ

17 Mayıs 2024 Cuma

Durun durun, hemen eleştiri oklarınızı çıkarmayın! **“Hani dolar kuru tahmininden uzak duruyordun, sen de mi tahmin yapanlar kervanına katıldın”** demeyin! Ben bir tahmin yapmayacağım ki, Merkez Bankası'nın bu konuda ne öngördüğünü irdelemeye çalışacağım.

Merkez Bankası son zamanlarda hemen her açıklamasında ve değerlendirmesinde bu yıl Türk parasının reel olarak değerleneceğini ifade ediyor. Para Politikası Kurulu açıklamalarının hepsinde bu vurgu var. Yalnızca PPK açıklamalarında değil ki, Başkan Fatih Karahan'ın çeşitli sunumlarında da bu konuya dikkat çekiliyor.

Merkez Bankası'nın bu yıl Türk parasının reel olarak değerlendirilmesini niye istediği çok açık. Türk parasının az değer kaybetmesiyle ithal enflasyon baskısının kırılması, böylece enflasyonla mücadeleye sekte vuran önemli bir olumsuzluğun devre dışı bırakılması amaçlanıyor.

Türk parasının reel olarak değerlendirilmesinin Türkiye ekonomisi için iyi olup olmadığı apayrı bir konu. Türk Lirası enflasyondan daha az artınca ihracatçı zorlanmış, ithalat çok artmış ya da turizm sektörü zora girmiş, onlar başka bir tartışma konusu. Belli ki Merkez Bankası ya ortaya çıkabilecek bu olumsuzlukları umursamıyor ya da Türk parasının reel olarak değer kazanmasının bu yönde öyle çok da olumsuzluk yaratmayacağını düşünüyor. Zaten bugünkü konumuz ne ortaya çıkabilecek bu tür sorunlar, ne de bunlara karşı neler yapılacağı. Dedim ya onlar apayrı bir konu...

Mevcut durum ne?

Gelin önce yılbaşından bu yana olan dönemdeki gelişmelere bir bakalım...

Yılın ilk dört ayında TÜFE artışı yüzde 18.72 oldu. Buna karşılık aynı dönemde dolar yüzde 11.20 değer kazandı.

Aylık bazda yalnızca martta dolar artışı TÜFE artışının üstünde gerçekleşti. Ocak, şubat ve nisanda tersi oldu. Gidişatın gösterdiği mayısta da fiyat artışı kur artışından

17.05.24

daha yüksek gerçekleşecek. Aslında kur artışı biraz da lafın gelişi sayılır, en azından mayısın ortasına kadar olan dönem için kurda bir artıştan söz etmek doğru değil, çünkü bu dönemde dolar artmak bir yana çok az da olsa geriledi.

Bu arada dolar kuru olarak ay ortalamasını kullandığımı belirteyim. Elbette ay sonu kuru da kullanılabilir ama TÜFE değişimi ay ortalamasını gösterdiği için kurda da aynı yöntemi izlemek gerek.

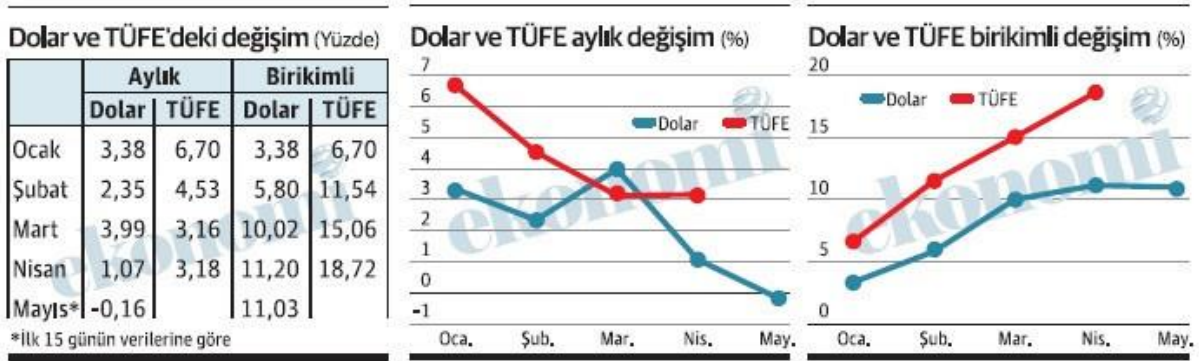
Mayısta en iyi olasılıkla yüzde 3'lük bir fiyat artışı yaşansa beş aylık artış yüzde 22'yi geçecek. Buna karşılık kur artışı, mayısın ilk yarısındaki eğilimde büyük değişiklik olmazsa, ki olması pek beklenmiyor, yüzde 11'de kalacak.

Fiyatların yüzde 22 arttığı bir dönemde kurda yüzde 11 artış!

Enflasyon tahminine göre gidişat

Merkez Bankası'nın bu yılki enflasyon tahmini yüzde 38. Merkez Bankası bu yılki enflasyon için üst sınır olarak ise yüzde 42'ye işaret ediyor.

Geçen yıl aralık ayı ortalamasındaki dolar kuru 29 liraydı. Bu kuru yüzde 38 artırdığımızda ulaşacağımız tutar 40 lira.

Ama Merkez Bankası ne diyor:

“Bu yıl Türk parası reel olarak değerlenecek.”

İlk dört ayda, hatta gidişata göre beş ayda bu gerçekleşti. Yılın kalan döneminde durum değişir, değişmez; o ayrı. Ama en azından Merkez Bankası'nın hedefi bu; Türk parasının reel olarak değerlenmesi.

Şu durumda 2024 sonu için yüzde 38'lik enflasyon tahmini paralelinde bir kur artışı beklemek hiç de gerçekçi değil. Merkez Bankası ne yapıp edip kur artışını enflasyondan daha düşük tutmak isteyecek, buna gayret edecek.

17.05.24

Merkez Bankası'nın 2024 enflasyonunu yüzde 38'de tutamayacağı, gerçekleşmenin daha yüksek olacağı, kurla ilgili varsayımı da buna göre yapmak gerektiği söylenebilir. Bu görüş doğrudur da. Merkez Bankası her ne kadar 2024 için yüzde 38'lik bir tahmin yapıyorsa da gerçekleşmenin yüzde 40'tan az olmayacağı, hatta yüzde 45 dolayında bir oranın çok daha makul sayılması gerektiği görüşü yaygın. Öyle görünüyor ki Merkez Bankası'nın üst sınır olarak koyduğu yüzde 42'ye başta Merkez Bankası olmak üzere herkes dünden razı.

Enflasyon yüzde 42 düzeyinde gerçekleşirse bu orana paralel bir kur artışında dolar aralık ayında 41 lira dolayında olacaktır.

Ama kur enflasyonla paralel artmıyor ki!

Biraz önce de aktardım. İşte ilk dört ay, beş ay! Enflasyonun yarısı kadar bir kur artışı var.

Dolayısıyla 2024 enflasyonu yüzde 38 de olsa, 42 de ya da daha yüksek bir gerçekleşme de yaşansa öyle anlaşılıyor ki bu oran bayağı bir iskonto edilerek kur artışı öngörülmelidir.

Doların, yüzde 38 ve 42'lik enflasyonlara paralel bir artış gösterdiğinde nereye varacağını yazdım ama bunun olmaması için elden gelenin yapılacağını da vurguladım. Dolayısıyla herkes alsın eline hesap makinesini şöyle bir varsayımda bulunarak hesabını yapsın:

“İlk dört beş ayda ne oldu, kur enflasyonun yarısı kadar arttı; böyle giderse ve enflasyon şu olursa, kur ne olur?”

Yabancıların DİBS alımında rekor; 2.8 milyar dolar

Yurt dışı yerleşikler ya da kısaca yabancılar 3-10 Mayıs haftasında 2.8 milyar dolarlık rekor bir DİBS alımı gerçekleştirdi.

Böylece yabancıların yedi haftadır kesintisiz süren alımlarının tutarı 4.5 milyar doları buldu.

Yabancı yatırımcılar geçen hafta 84.7 milyon dolarlık da hisse senedi aldı. Yabancılar önceki hafta da 311 milyon dolarlık hisse senedi almıştı.

Özellikle iç borçlanma senedindeki giriş dikkat çekici. Bu giriş devam ettiği sürece eli daha da güçlenecek Merkez Bankası daha çok rezerv biriktirme olanağı elde edecek demektir.

Kur artışına ilişkin tahmin yapanların da yabancı girişindeki bu artış eğilimini dikkate almalarında yarar olduğu açık.

17.05.24

KKM'den çıkışlar da hızlandı

Kur korumalı mevduatta doğrudan TL ile açılan hesap pek kalmadı, onlar bitti sayılır. Artık KKM'nin neredeyse tümü döviz dönüşümlü hesaplardan oluşuyor. Döviz dönüşümlülerin payının yüzde 90-95'ler düzeyinde bulunduğu Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan tarafından da dile getirilmişti.

TL mevduat faizinin artması ve dövizin yatay seyretmesi döviz dönüşümlü KKM'deki çözülme hızlandırdı. Son iki haftada KKM'deki çözülme 62 milyar lirayı buldu. Bu yaklaşık 2 milyar dolar demek.

KKM, 3 Mayıs'ta biten haftada 25 milyar, 10 Mayıs'ta biten haftada ise 37 milyar lira azaldı.

Bankaların KKM'den TL mevduata dönen müşterilerine daha yüksek faiz vermesi, KKM'de en fazla yüzde 40 faiz elde eden tasarruf sahibini sistemden çıkmaya teşvik ediyor.

Demek ki neymiş; doğru faiz dövizi yenermiş!

Devlet bir yılda tüketime 247 milyar TL harcadı

Devletin tüketim harcaması (Nisan sonu itibarıyla son bir yıl; Milyon TL)	
KİRTASİYE, YAYIN, BASKI VE BÜRO MALZEMESİ ALIMLARI	27.542,1
Kırtasiye Alımları	5.044,9
Büro Malzemesi Alımları	1.216,8
Periyodik Yayın Alımları	72,5
Diğer Yayın Alımları	46,1
Baskı ve Çilt Giderleri	10.602,0
Ders Kitabı Alım Giderleri	0,3
T.C. Kimlik Kartı Sarf Malzemesi Alım Giderleri	1,0
Pasaport Defter ve Sarf Malzemesi Alım Giderleri	0,0
Diğer Kırtasiye, Yayın, Baskı ve Büro Malzemesi Alımları	535,2
SU VE TEMİZLİK MALZEMESİ ALIMLARI	7.043,5
Su Alımları	3.511,0
Temizlik Malzemesi Alımları	3.532,5
ENERJİ ALIMLARI	95.367,1
Yakacak Alımları	19.802,7
Akaryakıt ve Yağ Alımları	18.501,4
Elektrik Alımları	53.745,0
Genel Amaçlı Akaryakıt ve Yağ Alımları	2.636,4
Diğer Enerji Alımları	680,7
YIYECEK, İÇECEK VE YEM ALIMLARI	37.682,5
Yiyecek Alımları	35.949,0
İçecek Alımları	670,7
Yem Alımları	168,0
Diğer	894,3
GİYİM VE KUŞAM ALIMLARI	8.432,3
Giyim Alımları	7.544,0
Spor Malzemeleri Alımları	623,2
Tören Malzemeleri Alımları	20,6
Bando Malzemeleri Alımları	11,9
Kuşam Alımları	12,9
Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	239,0
ÖZEL MALZEME ALIMLARI	10.836,1
Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malz. Al.	1.928,2
Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları	6.022,1
Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	26,6
Canlı Hayvan Alım, Bakım ve Diğer Giderleri	704,4
Diğer	2.155,7
GÜVENLİK VE SAVUNMAYA YÖNELİK ALIMLAR	57.506,2
Araç, Gereç ve Savaş Teçhizatı Alımları	22.624,1
Araç, Gereç ve Savaş Teçhizatı İlgilime, Bakım ve İdare Giderleri	14.397,7
Mühimmat Alımları	7.526,8
Hizmet Alım Giderleri	3.252,5
Makine-Teçhizat Alımları	3.254,0
Makine-Teçhizat Büyük Onarımları	1.093,6
Gayrimenkul Yapım Giderleri	2.933,3
Diğer	2.456,4
NATO GİDERLERİ	441,5
BAHÇE MALZEMESİ ALIMI	428,6
Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	12.116,2
TOPLAM TÜKETİM HARCAMASI	247.430,2

Naki BAKIR

Güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alım ve yapım giderlerinin 57,5 milyar liraya ulaştığı son bir yılda, yiyecek, içecek ve yem alımları 37,7 milyar, kırtasiye, yayın, baskı ve büro giderleri 17,5 milyar, spor, tören, bando malzemesi gibi giyim kuşam alımları 8,5 milyar lira oldu.

Ekonomi yönetiminin kamu mali dengelerindeki bozulmayı düzeltmek amacıyla uyguladığı program kapsamında hazırlayarak açıkladığı ve üç yıllık bir dönemi kapsayan “kamuda tasarruf ve verimlilik paketi” ile kamu harcamalarında 100 milyar liralık bir tasarruf öngörülürken, devletin son bir yılda sadece tüketim mal ve malzemesi alımları için ödediği para 250 milyar liraya yaklaştı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın “analitik bütçe sınıflaması” bazındaki istatistiklerine göre Mayıs 2023 başı ile bu yılın nisan sonu arasındaki son bir yıllık dönemde bütçede tüketime yönelik mal ve malzeme alım giderleri 247,4 milyar lira olarak gerçekleşti.

Devletin bu dönemdeki toplam tüketim

17.05.24

harcamalarının 95,4 milyar lira ile en büyük bölümü kamu kuruluşlarının enerji tüketimi için yapıldı.

Kamunun son bir yıldaki enerji faturasının da 53,7 milyarını aydınlatma, ısıtma, soğutma, havalandırma, çalıştırıcı kuvvet ve benzeri amaçlarla kullanılan elektrik tüketim bedelleri oluşturdu.

Akaryakıt ve doğal gaza 38,3 milyar

Enerji giderleri kapsamında kamuda kullanılan kömür, kalorifer yakıtı, doğal gaz, tüp gaz gibi ısıtma ve pişirmeyle ilgili her türlü madde, malzeme ve yakıtların tüketim bedeli olarak son bir yılda 19,8 milyar lira ödendi. Devletin, devasa parkındaki motorlu taşıtların yaktığı benzin, mazot vb. başta olmak üzere, her çeşit makine ve teçhizatın işletmesine yönelik olarak kullanılan akaryakıtlar, madeni yağlar, antifriz, benzeri tüketim malları ve kimyevi madde alımlarına ödediği para 18,5 milyar, bunların dışında kalan, jeotermal, nükleer gibi kalemlerin tüketimine ödenen diğer enerji giderleri de 3,3 milyar lira oldu.

Güvenlik-savunma araç gerecine 57,5 milyar

Devletin son bir yılda güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları ile yapım giderlerine ödenen para 57,5 milyar liraya ulaştı. Bu kapsamda silah, araç, gereç ve savaş teçhizatı alımlarına 22,6 milyar lira ödenirken, eldekilerin işletme, bakım ve idamesine 14,4 milyar lira harcandı. Bir yılda bütçe kapsamında mühimmat alımları da 7,5 milyar, güvenlik ve savunmaya yönelik makine ve teçhizat alımları ile onarım giderleri 4,3 milyar, hizmet alımları 3,3 milyar, gayrimenkul yapım giderleri 2,9 milyar, bu alana yönelik diğer harcamalar da 2,5 milyar lira olarak gerçekleşti.

Yiyecek-içeceğe 37,7 milyar

Son bir yılda devletin yiyecek, içecek ve yem alımları da 37,7 milyar liraya ulaştı. Bu kapsamda yiyecek alımları için 35,9 milyar, içecek alımları için 671 milyon, yem alımına 168 milyon ve diğer kalemlere 894,3 milyon lira ödendi. Yasayla belirlenen hakkeş maddeleri ile bunların mübadelesine tabi tutulan ikmal maddeleri bedelleri ile besin ürünleri ve beslenmeyle ilgili her türlü ikmal maddesi giderleri, bütçede "Yiyecek alım giderleri"ni oluşturuyor, nakliye, depolama, pişirme, dağıtım giderleri ilgili tertibine gider kaydediliyor.

Hastaneler, yatılı okullar, askeri birlikler ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı sosyal hizmet kuruluşlarında yemeğe ilişkin yiyecek maddelerinin ihale suretiyle teminine ilişkin giderler, Türk Silahlı Kuvvetlerinde, kazandan yaşesi mümkün olmayan er, erbaş, hemşire, ebe, hastabakıcı ile sonunda muayene kaydıyla üç aya kadar (üç ay dahil) dinlenme ve hava değişimi alan er ve erbaşın, askeri öğrencilerin yaş bedelleri; hava değişimli er ve erbaşın muayeneye sevki gerektiğinde tekrar memleketlerine gönderilmesi halinde geçecek günler için

17.05.24

verilecek yiyecek istihkakları; celp ve terhis er ve erbaşının iaşe ve ibate bedelleri bu kapsamda yer alıyor.

10,6 milyar liralık baskı ve cilt gideri

Devletin kırtasiye, yayın, baskı ve büro malzemesi alımları için son bir yılda ödediği para 17,5 milyar lira oldu. Bunun da 10,6 milyar lira ile en büyük bölümünü baskı ve cilt giderleri oluşturdu. Basılı olarak alınan yayınlar dışında kalan ve hizmetin gerektirdiği durumlarda yapılacak (gazete, dergi, bülten, kitap, broşür, afiş, gibi) süreli veya süresiz yayınların basımı (sayısal ortamda yapılan baskılar dahil) ile bunların veya daire ve idarelerce kullanılan her çeşit evrakın ciltlenmesine ilişkin giderler için bütçeye ödemek konuluyor.

Memurun tedavisine 6 milyar

Son bir yılda kalem, silgi, zımba teli, toplu iğne, ataç, disket, CD, toner, mürekkep, klasör, dosya, basılı kâğıt, defter gibi kırtasiye alımlarına 5 milyarın üzerinde, cetvel, makas, kalem açacağı, delgeç, zımba gibi her çeşit el aparatı büro malzemesi alımları için 1,2 milyar lira ödendi. Periyodik ve diğer yayın alımları, ders kitabı alımı, T.C. kimlik kartı ve pasaport defteri sarf malzemesi gibi diğer yayın, baskı ve büro malzemesi ve hizmet alımlarına da 700 milyon lira dolayında para harcandı.

Aynı dönemde; kamu personeli ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavileri için reçete karşılığında eczanelerden alınan ilaçlar ile kurumların doktorluk, dispanser, revir gibi birimleri ile hastaneler ve diğer sağlık kuruluşlarında veya hizmet yerlerinde (ecza dolapları dahil) kullanılmak üzere toptan veya perakende olarak alınan ilaç, hammadde ve tıbbi malzeme bedelleri ile haşereyle mücadelede kullanılacak ilaç ve kimyevi maddeleri kapsayan “tıbbi malzeme ve ilaç alımı” için ödenen tutar bir yılda 6 milyar lirayı aştı.

Aynı dönemde 1,9 milyar liralık laboratuvar malzemesi ve kimyasal malzeme alımı ve 704,4 milyon liralık canlı hayvan alım ve bakım gideri yanında, tıbbi ve zirai nitelikte diğer kalemlerle birlikte özel malzeme alımları toplamda 10,8 milyar liraya ulaştı.

Giyim kuşama 8,5 milyar

Devletin son bir yıldaki “giyim kuşam” alımları 8,5 milyar lira olarak gerçekleşti. Bunun 7,5 milyar liralık bölümü giyecek alımlarına ödendi. Spor malzemesi alımları da 623 milyon lira olurken, kalan bölüm “tören malzemesi”, “bando malzemesi”, “kuşam” ve diğer kalemlere harcandı.

Giyim ve kuşam alımları ile bunların yapımında kullanılan hammaddeler ve kuruluşların bünyesindeki mehter, bando ve boru takımları ve benzeri oluşumların özel giyim-kuşamları ve kullandıkları müzik alet ve parçaları ile bunlara ilişkin mal ve malzemeler ile sağlığı bozucu ve aynı zamanda zehirleyici olduğu doktor raporu ile belirlenen ve ilgili mevzuatınca sermaye giderleri kapsamı dışındaki işlerden kabul

17.05.24

edilen görevlerde bilfiil çalışanlara verilen giyecek ve koruyucu malzemelerin temini için gerekli harcamalar bütçeden karşılanıyor.

Forma, şort, t-shirt, eşofman, ayakkabı gibi sporcu giysileri ile top, raket, güreş minderi, skor tabelası, tenis masası, ok, hedef tahtası gibi spor malzemeleri ve törenlerde kullanılan özel giysiler ve mal ve malzemeler ile hayvanların kuşam alımları bu kapsamda.

Su ve temizlik maddesine 7 milyar

Su ve temizlik malzemesi alımlarına ödenen para da 7 milyar lirayı aştı. Son bir yılda su ve temizlik malzemesi alımlarına 3,5'er milyar lira para ödendi. Belediyelerden, diğer kamu kurumlarından veya piyasadan temin edilen, içecek amaçlı olmayıp, kullanmaya yönelik olan su tüketim bedelleri ile ilgili mevzuatına göre abone olunması gerektiği durumlarda ödenecek abone bedelleri "Su Alımları", ambalajlanmış veya ambalajlanmamış olarak içme amaçlı alınan su bedelleri ise "İçecek Alımları" kaleminde yer alıyor. NATO altyapısına yönelik inşa edilen ve yatırım programına dahil olmayan her türlü taşınmazın ister üçüncü şahıslara ihale edilmesi suretiyle inşası ve onarımına da bir yılda 441,5 milyon lira ödendi. Devletin yıllık bahçe malzemesi alımları ile yapım ve bakım giderleri 438,6 milyon diğer tüketim mal ve malzemesi alımlarına yaptığı toplam harcama da 12,1 milyar lira oldu.

17.05.24

Yaprak döker bir yanımız; Bir yanımız bahar bahçe...

Ferit Barış PARLAK

17 Mayıs 2024 Cuma

CHP Genel Başkanı Özgür Özel dikkat çekti TOBB'un akşam resepsiyonunda:

“Asgari ücret: Alanlar, “Çok düşük...” diyor...

Verenler, “Çok yüksek” buluyor...”

Hayattaki muhteşem dengeyi anlatan şarkı sözlerini getirdi aklıma: “Bu ne çıldırtan denge... Yaprak döker bir yanımız; Bir yanımız bahar bahçe...”

İki taraf da yaprak döküyorsa, muhteşem dengeyi kim sağlıyor? Tabii ki üçüncü/dördüncü taraflar...

Öyle ya...

Döviz kuru:

İhracatçı, “Çok düşük” diyor...

Vatandaş, “Çok yüksek...” buluyor...

Kamu tasarrufu:

17.05.24

Kamu personeli “Bize gelmeden önce, çok daha yüksek tasarruf yapılabilecek kalemler var” diyor...

Sanayi/tarım işçisi, “Kamu personeli bizim kadar çalışmıyor ama maaşları yüksek, lojman gibi avantajları da var ve sosyal güvenceleri sağlam” diye çalışma hayatında adaletin sağlanamadığını vurguluyor...

Tarım ürünleri.. Çiftçi, “Maliyet yüksek, ürün ucuz, kazanamıyorum” deyip ürünlerini toplamıyor/çürütüyor...

Vatandaş, “Çok pahalı, tüketemiyorum” diye dert yanıyor...

VELHASIL

Yüzlerce konu sıralayabiliriz... İki tarafımızın da yaprak döküp, hareket alanının/kabiliyetinin kalmadığı, mutsuz olduğu...

Ama...

Borçlu varsa, alacaklı da vardır prensibinden hareketle bahar/ bahçe gibi üçüncü/dördüncü taraflarda yaşayanlarımızın varlığı da biliniyor...

Ve tasarruf/verimlilik/kalkınma/ refah artışı için fedakârlıklarına daha fazla ihtiyaç duyuluyor...

Abdulkadir Selvi

Mafyaya operasyon mu mafyanın siyasete kurduğu kumpas mı

Shakespeare'in dediđi gibi; "Olmak ya da olmamak. Bütün mesele bu".

Entel bir hava vermek için Shakespeare'li bir giriş yapmak istedim.

Ayhan Bora Kaplan'ın lideri olduğu organize suç örgütünün iki numaralı ismi Serdar Sertçelik'in karışık ilişkileri olan Erk Acarer'e yaptığı açıklama, ardından yayınladığı videolarla başlatılan operasyondaki kritik noktayı söylüyorum.

DİJİTAL İNCELEMEDE KANIT BULUNDU MU

Bu operasyonun kilit noktası polis şefleri, itirafçı Serdar Sertçelik'in ifadesine AK Parti'nin önemli isimlerinin yerleştirilmesini istedi mi, istemedi mi?

Polis şeflerine yapılan aramalarda el konulan dijital materyallerin incelenmesi sonucunda Serdar Sertçelik'in iddiasını destekleyen kanıtlara ulaşıldı mı ulaşılmadı mı?

Bir soru daha sorup bırakacağım.

SERDAR SERTÇELİK Mİ EKLEDİ

Polis şefleri, Serdar Sertçelik'e AK Partili siyasetçilerin isimlerinin ifadeye girmesini telkin etti mi yoksa Serdar Sertçelik yurtdışına kaçtıktan sonra Erk Acarer'e yaptığı açıklamalarda ve yayınladığı videoda mı bu isimleri ekledi?

Son soru Ayhan Bora Kaplan soruşturmasını yöneten polis şefleri mi iktidara yönelik bir tuzak kurdu, yoksa organize suç örgütünün iki numaralı adamı olan Serdar Sertçelik mi AK Partili isimleri ortaya atarak iktidara ve Cumhuriyet İttifakı'na karşı bir

17.05.24

kumpas kurdu? Bu soruşturmada Shakespeare misali 'olmak ya da olmamak' kadar önemli olan nokta burası.

KÖR NOKTALAR VAR

Bu olayda aydınlatılması gereken noktalar var.

1- Gizli tanık Serdar Sertçelik'in Kıbrıs'tan Türkiye'ye gelmesi için yapılan telefon görüşmesindeki polis şefinin ısrarı amacını aşmış gözüküyor.

İFADESİNDE YER ALMIYOR

2- Gizli tanık Serdar Sertçelik'in savcılıktaki 19 sayfalık ifadesinde ve daha sonra poliste verdiği ifadenin içinde AK Partili siyasetçilerin ismi geçiyor mu? Şu ana kadarki bilgi isimlerinin yer almadığı şeklinde.

DENETİMLİ SERBESTLİĞİ İHLAL

3- Serdar Sertçelik, ayağına elektronik kelepçe takılı olduğu halde 9 defa denetimli serbestliği ihlal ettiği halde neden tutuklanmadı? Kim ya da kimler göz yumdu? Elektronik kelepçenin takip edildiği Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ile Ankara Emniyeti'nde bu işin sorumluları kimler?

KURŞUNLANIYOR

4- Serdar Sertçelik, ayağında elektronik kelepçe olduğu halde sevgilisiyle barda eğlenip, ardından gittiği işkembecide Ayhan Bora Kaplan'ın gece kulübünde güvenlik görevlisi olan şahıs tarafından iki bacağından vuruluyor. Hastanede ayağı alçıya alınıyor. Peki bu durumda neden mahkum koğuşuna alınmıyor?

NASIL KAÇTI

5- Serdar Sertçelik, ayağında elektronik kelepçe olduğu halde nasıl kaçıyor? 11 saat boyunca elektronik kelepçe sinyal vermiyor mu?

6- Serdar Sertçelik'in kaçıışıyla ilgili olarak bir komiser ve üç sivil gözaltına alındı. Bunlar kimin talimatı ya da koruması altında hareket etmişler?

7- Ayhan Bora Kaplan'la ilişkisi olduğu tespit edilen bir grup polise yönelik operasyon hazırlığı yapılırken, onlar daha önce davranıp Ayhan Bora Kaplan operasyonunu yapan ekibe karşı operasyon mu yaptı?

AK PARTİ'YE OPERASYON MU

8- Ayhan Bora Kaplan'ın liderliğini yaptığı organize suç örgütü yurtdışına kaçan bir itirafçı üzerinden AK Partili önemli siyasetçilerin isimlerini vererek tam aksine AK Parti'ye, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya ve Cumhuriyet İttifakına kumpas mı kuruyor?

17.05.24

9- Yoksa gerçekten emniyet içerisinde bir ekip AK Parti ve Cumhuriyet İttifakı'na yönelik olarak bir operasyon hazırlığı içinde mi? Dijital verilerle ilgili inceleme tamamlandıktan sonra bu soruların cevabını almış olacağız.

Eğer Serdar Sertçelik'in iddia ettiği gibi polis şefleri AK Partili siyasetçilerin isimlerini itirafçının ifadesinin içine yerleştirdiyse burada bir cunta oluşumu var demektir.

MAFYA OPERASYON MU ÇEKİYOR

Eğer yoksa, Serdar Sertçelik bu isimleri ortaya attıysa o zaman mafya, AK Parti'ye, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya ve Cumhuriyet İttifakı'na kumpas kuruyor demektir.

Onun için kumpaslara, tuzaklara alet olmadan, mafyanın ekmeğine yağ sürmeden soğukkanlılıkla gerçeklerin ortaya çıkması için çaba göstermeliyiz.

KAVALA OLAYINDA İKİNCİ YOL

Osman Kavala'nın yeniden yargılanmasıyla ilgili itirazı inceleyen İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, süpersonik füze hızıyla başvuruyu reddetti. Hem de oybirliğiyle. Bir gün önce oluşturulan heyet itirazı ne zaman inceledi? Bu ne hız böyle.

Bu gelişme de Kavala dosyasında işin kolay olmadığını ortaya koyan yeni bir örnek oldu. Bu iş kolay diyen yanılır. Ama hukuk içinde yollar tükenmez.

Osman Kavala'nın avukatı Hilal Zengin, 14. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yaptığı başvuru ile karara itiraz etti.

Hilal Zengin'in itirazı iki noktadan oluşuyor.

1- Yeni heyet oluşturulurken daha önceki itirazı reddeden heyette yer alan Hâkim Enes Budak'ın yeni heyette de yer aldığı belirtilerek, bunun CMK'nın 23 maddesi ile 318. maddelerine aykırı olduğu ifade ediliyor.

2- Yargılanmanın yenilenmesine ilişkin talebin dayanağını oluşturan, hükümetin yani mağdurun 2017 referandumu ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilerek Anayasa ve kanunlardan çıkarılması hususu.

Bakalım yeni itiraz hakkında karar nasıl çıkacak? Füze hızıyla mı reddedilecek yoksa inceleme ihtiyacı duyulacak mı?

ADALET BAKANLIĞI'NA BAŞVURU

Osman Kavala'nın avukatı ayrıca Adalet Bakanlığı'na kanun yararına bozma talebiyle başvuruda bulunmuş. Adalet Bakanlığı başvuruyu yerinde görürse o zaman tekrar yerel mahkemeye göndererek yeniden yargılamanın yolunu açacak.

SÜREÇ SABOTE EDİLMEMELİ

17.05.24

Yerel seçimlerden sonra yeni bir siyaset inşa ediliyor. Siyasi iklimin yumuşaması için çaba gösteriliyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan, yumuşama siyasetini destekliyor. Devlet Bahçeli ve Özgür Özel de yeni siyasete destek veriyorlar. Bir yandan yumuşama siyaseti derken öbür taraftan kavga devam ederse bu süreç ölü doğar. Yumuşama siyasetinin sabote edilmemesi için zamanın ruhuna uygun adımların atılması gerekiyor. Yok eğer biz hâlâ eski uygulamaları devam ettireceğiz denilirse o zaman bu iş yalancı bahara döner. Büyük bir fırsat kaçırılmış olur.

Esfender KORKMAZ

Bütçe popülizm vesayeti altındadır

2024 Nisan ayı bütçe açığının aylık harcamalar içindeki payı yüzde 23 oldu. Faiz giderlerinin payı ise yüzde 14,74 oldu.

Oysaki 2023 yılında yıllık bütçe açığının yıllık harcamalar içindeki payı yüzde 20,9 ve faiz giderlerinin payı ise yüzde 10,2 olmuştu. Demek ki hem bütçe açığı hem de faiz giderleri artıyor.

Bütçe açıkları ve faiz giderlerini değerlendirirken üç kritere bakmak gerekir;

1-Devlet yeni ve büyük bir yatırım yaparsa ve bu nedenle borçlanırsa borcun sosyal faydası daha yüksek olur. Çünkü yeni yatırım, daha yüksek sosyal fayda ve katma değer yaratır. Borçlanma ve faiz maliyetini fazlası ile telafi eder. Türkiye’de devlet yatırım yapmak için değil, cari harcamaları ve transferleri finanse etmek için borçlandı. Bu durumda bütçe enflasyonist bir bütçedir.

2-Devlet borçlanırken eğer reel faiz veriyorsa, bu devletten borç verenlere gelir transferi demektir. Kamu harcamalarının maliyeti artar. Sosyal maliyeti yüksek olur ve gelir dağılımında bozucu etki yapar.

3-Devlet borçlanırken enflasyonun altında nominal faiz veriyorsa, yani eksi reel faiz ile borçlanıyorsa, borç yükü oluşmaz. Tersine devlet borç verenden eksi reel faiz kadar enflasyon vergisi almış olur. Ancak bu defa da özel tasarruflar erozyona uğrar. Devlet de ilave tasarruf yaratmadığı için ortalama tasarruf oranı düşer.

Eksi reel faizin bir yararı, borç verilebilir fonların alternatif olarak fiziki yatırımlara gitmesidir. Ancak güven yoksa, yatırım ortamı yoksa bu defa tasarruflar dövize ve altına gider.

Özetle; bütçe açıkları ve faiz giderleri bütçe için bir sorundur ve fakat daha büyük ve daha öncelikli sorun bütçe harcamalarının siyasi iktidar tarafından siyasi popülizm aracı olarak kullanılmasıdır.

Bu yolda bütçede üç uygulama var;

1.Sermaye transferleri;

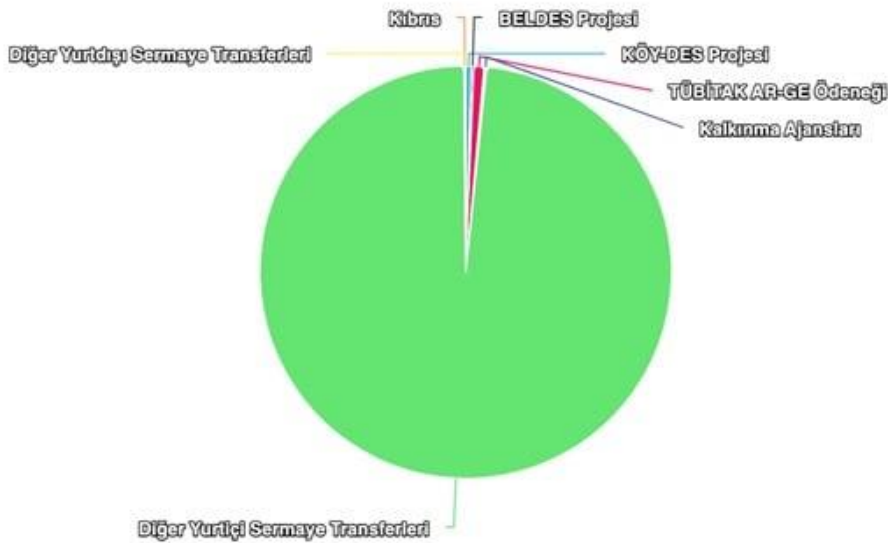
Sermaye transferleri, yurt dışı ve yurt içi sermaye transferleri şeklinde ayırt edilir. Yurt içi sermaye transferi; “*Yurt içindeki kurum ve kuruluşlara veya vatandaşlara sermaye birikimi amacıyla veya sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemelerdir.*”

2023 faiz hariç bütçede yurt içi sermaye transferlerinin payı yüzde 14,3 oldu. Buna karşılık doğrudan yatırım harcamalarının payı daha az yüzde 8,2 oldu.

Asıl sorun bütçede yüksek pay tutan bu harcamaların nereye gittiğidir? Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçe raporlarına göre, yurt içi sermaye transferlerinin yüzde 0,17’si Köydes, Beldes, TÜBİTAK, Kalkınma Ajansları ve SOGEP gibi kamu kurumlarına aktarılmış ve biliniyor. Ama yüzde 99,83’ü diğer adı altında gösteriliyor ve açıklanmıyor. Ben şahsen araştırdım, sordum ve fakat bulamadım.

Bu durumu bakanlık grafik olarak da yayınlamış. Bir tabloda ufak harcamalar diğer kalemi olarak gösterilir. Yüzde 99,83’ü diğer ise demek ki hükûmet açıklamak istemiyor.

Sermaye Transferleri Aralık 2023 Sonu Gerçekleşirmesi (Yüzde %)

Bu diğer eğer savunma sanayi için özel sektöre ve kuruluşlara yapıldıysa yine de açıklanması gerekir. Anlaşılan odur ki, bu transferlerin çoğu bazı vakıflara veya kurum altında cemaatlere yapıldı.

2.Hane halkına yardımlar I ve II;

17.05.24

Her ülkede devlet engelliye, yaşlıya ve ihtiyaç sahibine yardım eder. Türkiye hane halkına yardımlar I varken, siyasi iktidar bir de hane halkına yardımlar II ekledi. 2023 harcamaları içinde ikisinin toplamı 220 milyar lira tutuyor.

Bu yardımlar kimlere ve hangi amaçla yapılıyor. Bunu göremezsiniz.

Yurt içi sermaye transferleri içinde diğer kaleminde yer alan transferler ile hane halkına yapılan transferler I ve II toplamı 2023 yılında 1 trilyon 64 milyar TL oldu ve bütçe harcamaları içindeki payı yüzde 18'dir. Açıktan da, faizden de daha fazladır.

SİYASİ POPÜLİZMİN 2023 GERÇEKLEŞEN BÜTÇE HARCAMALARI İÇİNDEKİ PAY		
	MİLYON TL	FAİZ HARIÇ HARCAMA İÇİNDEKİ PAYI
FAİZ HARIÇ HARCAMA	5.910.841	100,0
YURT İÇİ SERMAYE TRANSFERLERİ İÇİNDE DİĞER	843.971	14,3
CARİ TRANSFERLER İÇİNDE HANE HALKINA YARDIMLAR (I)	23.414	0,4
CARİ TRANSFERLER İÇİNDE HANE HALKINA YARDIMLAR (II) İÇİNDE DİĞER	197.036	3,3
SİYASİ POPÜLİZM HARCAMALARI	1.064.421	18

3.Kamu bankaları görev zararları;

Ziraat Bankası'nın çiftçiye ya da Halkbank'ın esnafa ucuz kredi vermesine kimse itiraz etmez ve fakat seçimlerde herkese ucuz kredi dağıtması, siyasi popülizm harcamasıdır.

Sonuç;

Bütçe devlet bütçesi olmaktan çıktı, siyasi parti bütçesi oldu. Bu nedenle şeffaflık ve denetim kalktı. Bunu da referandumda ve seçimlerde halkın kendisi yaptı. Bu durumda siyasi iktidarlar eğer halk her seferinde ibra ediyor ve onaylıyorsa doğru yaptığına inanır.

Muhalefet partilerinin bu dediklerimi didik didik etmesi gerekir. Ya bilinçli değiller, ya da yapamıyorlar. O zaman yapamadıklarını açıklasınlar.

Bu yazım, esprili bir iktisat fıkrası veya esprili bir haber içermiş olsaydı, daha fazla okunurdu. Halkın kendi cebine sahip çıkması için daha bilinçli olması gerekiyor.

17.05.24

Bütçe halkın bütçesidir. Halk ve vergi mükellefleri vergilerinin doğru harcanıp harcanmadığını bilmek zorundadır. Bu nedenle bütçenin şeffaf olması ve Meclis-Sayıştay eliyle denetlenmesi gerekir. Aksi hâlde vergiye direnç oluşur, vergi kaçırma ve vergiden kaçınma artar.